

ČASOPIS GYMNÁZIA PŘÍRODNÍ ŠKOLA | 9. ČÍSLO | 11/2021

Vesmírný kurýr

Obsah

Přírodoškolská kronika	3
Fotoreportáž z Úvodáku	5
Brigáda v Bozkově.....	6
Rozhovor s horolezcem Markem Holečkem.....	7
Přechodový rituál Ksí.....	11
Rozhovor s Prokopem Císlerem	12
Prázdniny ve Smolotelech	13
Pestrý svět virů.....	14
Recenze Psi srdce	15
Povídka Krtek ve Scotland Yardu.....	15
Dopisy studentům Přírodní školy.....	18
Obnova sakrálních památekna Broumovsku ...	19
Happening Dostaňte nás ven	20
Stávka za klima.....	21
Podcast PodZem	21
Reportáž Takový normální týden	22

Editorial

Milí čtenáři,

první měsíce školy jsou za námi a my tam stále můžeme chodit! Můžeme si povídat, společně svačit, vzájemně se na sebe smát a vidět si do tváří. Můžeme být spolu! Oproti minulému roku je to nezvyk. Škola se vrátila zpátky do kolejí, které se nám loni vytrácely před očima.

Máme za sebou první společné akce, krásné fotky z Úvodáku si můžete prohlédnout už na následujících stranách. Čekají Vás reportáže z událostí, které pro nás přímo v terénu zpracovali externí spolupracovníci. Jistě se také začtete do dvou rozhovorů, s Prokopem Císlerem, kterému gratuluji ke zvolení do pozice předsedy Studentské rady a horolezcem Márou Holečkem o krušných chvílích na vrcholu himalájské osmitisícovky.

Právě čtete první řádky čísla, které pro Vás vytvořila nově obměněná redakce a změn bude ještě více. Čas nezastavíme, a proto jsme jako letošní maturanti předali časopis do rukou nové šéfredaktorky, Žofky Ekrtové, která od teď bude vést početný tým nových redaktorů ze všech tříd školy. Tímto bych, u příležitosti mého posledního čísla, chtěl moc poděkovat Julče Kadlecové, se kterou jsme časopis několik let vedli a všem, kteří se na jeho tvorbě podíleli. Celé nové redakci přeji mnoho dopsaných článků a vydaných čísel. Těším se na ně!

Symbolickou tečkou naší dosavadní práce je ocenění v celorepublikové soutěži Školní časopis roku, kde jsme se umístili na druhém místě! Vážíme si toho a věříme, že kvalita už jen poroste. :)

Přeji Vám pevné zdraví a ničím nerušené podzimní dny.

za celou redakci Adam Lustig

Vesmírný kurýr, 9. číslo • Tento časopis vydává Gymnázium Přírodní škola • Letohradská 370/1, Praha 7, email: casopis@prirodniskola.cz • web: www.prirodniskola.cz • redakce: Adam Lustig, Adam Pochman, Anežka Havrdová, Bedřich Satrapa, Františka Ekrtová, Žofie Ekrtová, Julie Součková, Tomáš Kovář, Michaela Vitková, Maruška Páková, Tomáš Kudláček • hlavička časopisu: Markéta Oplištilová • titulní foto: Matouš Bičák • foto: není-li uvedeno jinak, archiv Přírodní školy • jazyková korektura: Andrea Suchánková • sazba a grafika: Matouš Bičák • LISTOPAD 2021 • neprodejné

Přírodoškolská kronika

František Tichý

červen Expedice byla skvělá. Devět témat, každá skupina se pohybovala v terénu po vlastní ose, společně jsme se sešli jen ve středu večer (a zhlédli krásné představení divadelní skupiny). Novinkou na Expedici byly pravidelné reportáže. Kromě tradičních témat (biologie, krajinná archeologie) jsme našli i zaměření aktuální – očkování na covid, voda v krajině ad. Následné prezentace ve Stromovce jen za podpory plakátů měly krásně uvolněnou a přátelskou atmosféru. Během zpracovávacího týdne jsme si našli čas i na třídní výlety a vodní bitvu na Petříně. Díky všem!

červenec a srpen O prázdninách se výjimečně nestěhovalo (to nás čeká zase až za pár měsíců). O to víc jsme se mohli věnovat obnově naučné stezky okolím Smolotel, kterou Bety doplnila o úkoly pro děti a holky z Omí bosou stezkou. Naopak kluci si za odměnu vyzkoušeli odkrývání staré hrobky. A všichni společně jsme si užili večerní táboráky, koupání v Orlíku i blbnutí s vysílačkami. Díky všem a hlavně rodině Dvořákových za zájem a podporu, už jsme u nich jako doma.

červenec Letní učitelské soustředění (s účastí několika studentů, vč. nově zvoleného předsedy SR Prokopa) se opět konalo v chatě Peklo v Izerských horách. Byla to nejen práce, ale především milé přátelské setkání. Kromě plánování nového školního roku jsme měli čas i na přemýšlení o učení venku, výrazném odlišení vyššího stupně studia i hledání nových forem společné práce (brigády, expedice). Kolik z toho se podaří uskutečnit?

srpen Dobrovolný puták se konal do stejného kraje, jako měli Míáni první Úvodák – východní Středohoří, Trojhora, Sedlo, Úštěk, Kokořínsko. Šlo nás kolem patnácti, a tak se vytvořila fajn parta. Cestu s výhledy, údolními i skalami doprovázelo čtení Coelho Alchymisty, večerní ohně i létající mobily. A závěr na mšenském koupališti a ve zmrzlinovém ráji stál opravdu zato.

poslední den prázdnin

Organizujeme ještě s pár nadšenými happening před ministerstvem zdravotnictví a školství. Na chodník píšeme křídou jména, která zastupují všechny mladé, které sociální izolace postihla a chceme, aby politici deklarovali, že školy už plošně zavírat nebudou. To také vzápětí ministr zdravotnictví Vojtěch slibuje. Naopak ministerstvo školství klasicky odpoví, že za nic nemůže a nic nezmůže. Tak uvidíme, jak to bude po volbách...

začátek září Úvodák začíná se sluncem a my míříme na jih až k Písku. Hned první den se k nám přidávají tři kantori z Tábořské školy Orbis pictus – rádi by „nasáli“ něco z naší školní atmosféry. Hned první večer nám připomene, že pandemie ještě zdaleka

neskončila. Naštěstí kontaktovaný tercián, který odjel, se ukáže být negativním, a tak je hrozba, že se zase všichni budeme muset sbalit a odjet do Prahy zažehnána. Ksiani vstupují na vyšší stupeň, a proto je pro ně nachystaný již tradiční přechodový rituál.

Ve středu vstávají ještě za tmy a zatímco do nohou dostávají čtyřicet kilometrů, ostatní pro ně chystají slavnostní večer na Makové hoře. A můžeme říct, že se Nýánům a ostatním opravdu povedl a na ten soumrak u kostela obklopeného lesy jen tak nezapomeneme. Díky všem a Ksíánům hodně sil a štěstí do dalšího studia.

konec září Probíhají prezentace Expedice na šesti školách, a také pro veřejnost v Českém Brodě. Jakkoli se všechno povedlo a měli jsme úspěch, je najednou silně vidět, jak hodně se dva roky distanční výuky projeví na prezentačních schopnostech a mnohdy i spolehlivosti některých studentů. A naopak jak stoupla schopnost zdůvodnit, proč něco nejde. Ale každopádně je pořád dost těch, kteří do toho jdou srdcem a mají chuť se učit a rozvíjet. Díky všem!

první říjnový týden Ksíáni vydávají na lesní brigádu do Bozkova nedaleko Semil a o týden později je střídají Nýáni. Je to fajn, i když počasí nám vždycky nepřeje a práce není žádné šolichání, ale pořádná makačka. Takže kromě stahování klestu a sázení stromků kopeme i vodovod (také v lese), základy dětského hřiště nebo připravujeme sokolovnu na koncert Třech sester. Společné večery jsou asi nejkrásnější – povídáme si o škole, vztazích, budoucnosti, ale i o strategiích učení, situaci v Afghánistánu nebo po volbách u nás. Díky všem za aktivní zapojení a hlavně Zoje, Anežce a Markovi za pomoc a organizaci.

říjen Míáni, kteří jsou už v posledním ročníku, se pilně připravují k maturitě, mj. úspěšně obhajují zbytek – z důvodu pandemie opožděných profilových prací. Ondra navíc všechny mile překvapí skvělou autorskou výstavou „Cesta jako cíl...“. Je radost sledovat, jací zralí, cílevědomí a milí mladí lidé z nich, navzdory všem těžkostem a temnotám na jejich cestě, vyrostli. Hodně zdaru, sil a trpělivosti, kamarádi! Teď hlavně k té maturitě...

září Měsíc je ještě ve znamení Expedice (je třeba dokončit články, nacvičit prezentace a dílny pro školy...) a také učení venku. V září jsme vždy dva dny ve Stromovce nebo u Salesiánů a dva v poněkud stísněných prostorech v nové škole TGM. Počasí nám ale letos nepřeje zdaleka tak jako loni, proto se proti učení venku začne zvedat nevole mezi mládeží i věkem pokročilejšími, občas to dokonce trochu zajiskří. Někdy možná až moc rychle zapomínáme...

začátek října Na magistrátě intalujeme výstavu dětských obrázků z březnového happeningu. Velké portréty v rouškách, vzkazy jako: „Proč to máme odnést my?“ nebo „Vládo, ty, ty, ty...“ na nás zase dýchnou časy, které se nám zdají jako noční můra. Ale o to víc to chceme všem připomínat. Protože, co kdyby...

Blíží se i přijímačky – tentokrát rovnou do sekundy, abychom srovnali nepravidelný cyklus otevírání ročníků. Zájemců je hodně, chystáme informační odpoledne ve Stromovce, výlet pro zájemce, připravujeme „index“, se kterým budou přihlášení pracovat, abychom si ověřili, jak jsou schopni obstát v přírodovědném systému. O to víc na nás ale doléhá nejistota stran našeho dalšího působení.

V červenci se musíme odstěhovat a všechny varianty, které se zatím rýsují jsou velmi neurčité a hlavně krátkodobé. Hodně krátkodobé. Tak nám držte palce a třeba i pomozte!

Před námi je i Vesmír se svými uměleckými projekty – tentokrát na podzim, protože v lednu chceme jet na lyžák. Takže i akademie by měla být posunuta již na prosinec. Ale zatímco se sestavuje nová vláda a pan prezident leží v nemocnici, čísla nakažených a hospitalizovaných pomalu, ale jistě stoupají. Co bude dál.

PŘÍRODNÍ ŠKOLA HLEDÁ ŠKOLU!

Milí přátelé, po téměř třiceti letech naší existence nemá Přírodní škola v podstatě žádné zázemí. Kdyby měl někdo tip na prostory, kde by naše výuka mohla probíhat (potřebujeme alespoň čtyři třídy pro 25 žáků a zázemí pro učitele, pokud ale budou prostory větší, bude to jenom dobře), budeme rádi, když napíšete na sekretariat@prirodniskola.cz nebo matura@prirodniskola.cz.

Děkujeme za jakoukoliv pomoc i mohutné „držení palců“!

Fotoreportáž z Úvodáku

Studenti Ksí vyrážejí brigádníčit do Bozkova!

Michaela Vítková

Jak si třída Ksí užila svůj třídní výjezd v podobě lesní brigády v okolí městečka Bozkov? Jaký byl běžný denní režim a co zajímavého se tam událo?

Na Přírodní škole kromě celoškolních výjezdů a akcí nesmí chybět ani výjezdy pro jednotlivé třídy. Na jeden takový výjezd vyrazila v týdnu od 4. do 8. října naše třída Ksí, kvinta. Sraz jsme měli v pondělí ráno na Hlavním nádraží, odkud jsme jeli vlakem do Turnova, kde jsme přestoupili na další spoj do Semil. Cesta byla dlouhá, ale vzhledem k tomu, že sraz byl v brzkých ranních hodinách, tak jsme to všichni ocenili, protože jsme mohli alespoň trochu dohnat nedostatek spánku.

Ze Semil jsme museli jít ještě asi 9 kilometrů pěšky. Moc se nám do toho nechtělo, ale bohužel jsme neměli jinou možnost než to zvládnout. Cesta vedla podél řeky Jizery až k soutoku s Kamenicí po tzv. Riegrově stezce. Příroda kolem byla opravdu nádherná a jak jsme si mohli přečíst na informačních cedulích, byla také velmi geologicky zajímavá. Po cestě jsme měli často přestávky na oběd nebo na kratší hodiny biologie s Františkem a Anežkou.

Na místo našeho noclehu, na faru v Bozkově jsme dorazili až pozdě odpoledne, dali jsme si moc dobrou večeři od hodné paní, která nám celý následující týden skvěle vařila a následoval společný večerní program, jenž se během týdne v Bozkově stal zlatým hřebem každého dne.

Průběh našeho běžného dne

Dny na brigádě měly poměrně podobný charakter, ale na každém by se dalo najít něco jedinečného. Denně jsme vstávali v sedm hodin (vzbudil nás pan ředitel hraním na kytaru), najedli jsme se a směle vyrazili do práce, kam nás autem odvezl některý z lesníků nebo Kuba Fojtík. Byli jsme rozděleni do tří skupin, přičemž každá pracovala někde jinde. Jedna skupina stahovala klest na lesních mýtinách, druhá dělala totéž, a k tomu ještě sázela nové stromky a poslední skupina kopala potrubí. Oběd si každá skupina vozila s sebou na pracoviště.

„Práce byla fajn, vždycky se nás sešla skvělá parta lidí a stihli jsme si skvěle popovídat. Taký se mi líbilo, že jsme se jako třída zase trochu více sblížili a začali jsme se mezi sebou víc bavit,“ říká studentka třídy Ksí, která se výjezdu účastnila.

S prací jsme byli hotovi kolem třetí hodiny odpolední, trochu také ale záleželo na konkrétní skupině. Na faře v Bozkově jsme po příjezdu z práce měli volno a čekali jsme, než přijedou i všichni ostatní. Na tuto část dne jsme se všichni těšili snad ze všeho nejvíce. Následovala pozdní obědo-večeře (polévka a teplé hlavní jídlo) a opět byla chvíle volna, než jsme se sešli dole ve společenské místnosti na večerní program. V tomto volnu byl také prostor se zkusit, učit nebo si napsat nějaký test.

Večerní program byl vždy moc zajímavý. Seděli jsme spolu na pohodlných pohovkách a povídali si o různých hlubokých tématech, třeba o budoucnosti, lidských smyslech, psychologii, paměti nebo dokonce o tom, jak by mělo podle nás vypadat ideální rande. Ve čtvrtek jsme místo programu vyrazili do malebného lesního údolíčka, kde jsme si rozdělali oheň a společně zhodnotili výjezd. V průběhu večera následovala ještě menší druhá večeře a pak se šlo spát, museli jsme totiž načerpat energii do dalšího pracovního dne.

Návštěva dolomitových jeskyní

V pátek, v den odjezdu, jsme navštívili bozkovské dolomitové jeskyně. Přestože venku bylo ten den poměrně teplo, byli jsme rádi, že jsme si oblékli alespoň mikiny, protože v jeskyních bylo méně než 5 stupňů. V rámci prohlídky jsme si prošli všechny zpřístupněné jeskyně a prohlédli si zajímavé útvary, které na stěnách vyčarovaly kalcity. Mimo obrovského množství stalaktitů, stalagmitů a stalagnátů (viz. obrázek) se jeskyně Překvapení pyšní největším podzemním jezerem v Čechách. Nachází se na nejnižší položeném místě celého podzemí a musím říct, že opravdu stojí za to ho vidět. Na azurově modrou hladinu je vážně moc hezký pohled (viz. obrázek).

Po prohlídce jsme se najedli, vzali si batohy a vyrazili na vlak. Ten jel přímo do Prahy, cesta tak byla o to pohodlnější. České dráhy nás mile překvapily včasným příjezdem vlaku do Bozkova, kde jsme nastupovali. Na Hlavní nádraží v Praze jsme ovšem přijeli s patnácti minutovým zpožděním. Naplnění krásnými společnými zážitky jsme se rozloučili a každý se po své ose vydal domů. Doufám, že se podobný výjezd ještě alespoň jednou uskuteční! ■

„Dokud se ti zvedá hrudník, ještě s tím jde něco dělat,“ říká Marek Holeček, nejlepší český horolezec

Františka Ekrťová a Adam Lustig, foto: archiv M. Holeček

Nepálskou horu Baruntse (7129 m) v centrálním Himaláji zdolali jako první novou cestou severo-západní stěnou. Po dosažení vrcholu je zasáhlo špatné počasí a museli v nouzovém bivaku v mlze a uprostřed sněhové bouře přečkat necelé čtyři dny. Z mocných spárů hory je nakonec zachránil vrtulník. Jak vypadaly dny v bivaku a co běží člověku při lezení hlavou, se dočtete v rozhovoru s jedním z nejlepších horolezců, Márou Holečkem.

Čím tě ta hora uchvátila? Proč sis vybral zrovna tu?

Já si vždycky hory vybírám podle toho, jak se mi líběj. A protože tahle mi utkvěla v paměti už před více jak dvaceti lety, tak to není láska na první pohled, to už je na dlouhej, ověřenej pohled. Když tě některý kopec osloví, tak si zjistíš, kdo a kdy tam byl a podle toho uvidíš, jestli to má pro tebe nějakej další význam. To byla ta první věc, kterou jsem si ověřil. Druhá věc pak je, jak to vlastně provýst... Výstup je samozřejmě logisticky náročněj nejenom v tom se tam přepravit, to zase až tak nic děsivého není, ale především v tom, jak nad tou stěnou vyzrát, anebo respektive, jak proběhnout potichu, aby tě nepotrestala za tu tvoji drzost, že se tam vůbec hrneš. Porovnat objektivní nebezpečí, a pak zhodnotit vlastní síly, jestli máš na to tudy

prostoupit. Najít mezi tím rovnováhu. A tady jsem si řekl, že by to mohlo jít. Dále následuje realizace, kdy se sejdou okolnosti, kdy máš čas. A pak samozřejmě, když už jsem na místě, jestli ten Všemohoucí dá svolení, nebo alespoň není doma (to občas stačí), ať se kouká, hraje si s něčím jiným a mně dá pokoj. Takhle to nějak vzniklo. A tak se tvoří moje představy. Musí se mi něco líbit a je mi jedno, kde to je, jestli je to v Himaláji, nebo to vyrostle tady na Petříně.

Byl samotný výstup náročnější, než jste dopředu plánovali?

Ono tě vždycky, u jakýchkoliv nových věcí, překvapí něco, s čím předem nepočítáš. Ale s tím se musí počítat, že tam nějaké překvapení bude. Máš nějakou představu, jak by to mělo vypadat, ale děláš něco úplně nového. To znamená, že otvíráš neznámý dveře, tak musíš počítat, že za těma dveřma na tebe něco bafne. Musíš reagovat a improvizovat. Připravit se co nejlíp, udělat si nějakou představu a komplikace pak budou stejně přicházet. Tedka je otázka, jak velký. Někdy to prostě líp klouzne, ale z valný většiny tam vždycky nějaký průšvih nastane. A teď jenom udělat ty různé kroky a opatření, aby si to buď dotáhl do konce, myslím tím aspoň na vrchol, anebo aby jsi se odtamtud stačil nějakým způsobem vrátit. To jsou takové věci, který jsou totožný v jakékoliv lidské činnosti, která je tvůrčí. Až na to, že tady nasazuješ krk. Když zlomíš štětec, dá se koupit nový.

Jak se vyrovnáváš s únavou a stresem na místě? Samozřejmě se v horách nevyspíš tak dobře jako v posteli. Když se ale vyspíš fakt blbě, tak ten další den je náročný a ten další ještě víc náročný?

Tuhlelentu vytrvalost si člověk buduje postupně úplně stejně, jako fyzickou stránku. Veškerý ty úkoly jsou směřovaný k výkonu, který musíš předvést. To znamená nejenom vytrvalost a odolnost, ale ještě pod tíhou kroků, který musí být přesný. To jsou věci, který se učíš postupně. A nejde to nijak jinak, než to zkoušet. To nikde nevyčteš. Znamená to najít svou hranici a snažit se ji posouvat. To posouvání hranic je něco, co spíš předpokládáš a tušíš. Narazit na své hranice je vždycky špatně. Mít nějakou rezervu, a i když se něco nedaří, tak pořád ještě pracovat s nějakým přes a ne s tím, že jsi pod tlakem totálního deficitu, to děláš všechny kroky a rozhodnutí špatně. Děláš zoufalý kroky, a ty se většinou nevyplácí, protože neházeš v kostkách, ale řešíš svůj vlastní život a i život toho druhýho, kdo jde s tebou. Takže to by se nemělo dělat pod tlakem... I když je sebeblběc, tak pořád dýcháš, pořád jsou nějaké varianty, jenom se na ně tak dokázat podívat. Takhle se dá přežít ledacos, samozřejmě základ je se do takových problémů nedostat. Ale jak jsem říkal, je to přirozený s novými věcmi, ty rizika tam jsou a musí se s nima počítat.

Takže jsi se třeba ani nedostal do nějaké stresové situace?

Já bych měl stres v kanceláři celý den, to je podle mě termín odtamtud. Nazvěme to tlak, to je možná hezčí slovo. Tlak je samozřejmě enormní, jak na psychickou stránku, tak i na tu fyzickou, to se počítá. Jediný, jak se z toho dá vybruslit je, že se soustředíš na ten horizont, cíl, odtamtud vypadnout. Ten horizont se nějakým způsobem

blíží, i když jsme třeba byli zaseklí. Každým krokem jdu dál a soustředím se na tohle: nemyslet na nic jiného a pořád se soustředit a fackovat si mysl, aby dělala to, co má, a tělo, aby poslouchalo. A donutit tělo, aby poslouchalo i s masivní únavou, která se dá těžko s něčím srovnat, protože žádný srovnání není. V takovýhle přírodních podmínkách a takhle dlouhou dobu mít zátěž, když přicházíš o veškeré zásoby, jak tukový, tak vlastně i pak svalový, s tím se jinde nesetkáš. Tady ty zásoby nedoplňuješ, protože pořádně nespíš, jenom lehce, nejíš a piješ jenom málo. A ještě musíš vydržet veškerý protivtenství chladu, kterej je taky náročněj na tvoji energii, protože to ty se musíš zahřát. Když se nezahřeješ, zmrzneš. A zahřát se znamená pořád udržovat i prochládlé tělo v nějaký akceschopnosti. Všechny tyhle věci se dají naučit, ale ne z knížky, musíš to naběhat, vyzkoušet a třeba zjistíš, že některá z těch věcí ti nesedí. Tak pak se to nesaž přemoct a hold se dej nějakou jinou cestu. Vykášli se na nějaké lezení v horách, když můžeš být spokojený někde jinde.

Jsi spokojený?

Jo, tak spokojenost si člověk musí najít. Protože to je jedna z těch nejdůležitějších úloh na světě. Najít si nějakou radost, za kterou se dá dlouhodobě jít a má nějakou trvalou hodnotu v čase. Něco, co tě může držet a má šanci to růst.

Jak jste to prožívali, když jste byli na hoře zaseklí?

To u mě není zdaleka poprvé a jestli někdy do hor ještě vyjedu, tak vím, že to nebude ani naposled. Horší to bylo pro Rádu. Je to na pytel, všechno jsme to měli připraveno, co tam proběhneme. Měli jsme tam denní rezervu, což se možná zdá jako málo, ale my víc času v horách mít nemůžeme. Přišel obrovský uragán, a i když se vědělo o bouři, nedovedli jsme si představit, že bude taková. Všechno, co jsme měli připravený, se nám zhroutilo. A pak už vlastně nezbyvalo víc, než přijmout ten fakt a snažit se s ním nějak pracovat. To znamená čekat, jestli se náhodou v tom blbým počasí neukáže díra, která by nám umožnila se rozhlídnout, abychom vůbec věděli, kam jdeme. Abychom viděli na špičku nosu, a aby tam nebyl takový uragán, že nás to zaprvý sfoukne a zadruhé zamrazí jako rybí filé. Člověk není schopnej v takovýhle mrazu udělat rozumný kroky. Nezbyvá než čekat, ale

je to blbý, člověk ví, že ho tam nikoho nezachrání a maximálně, když tam pěkně mrzne, tak se aspoň nebude kazit. Bude prostě pěkně zachoválej.

Stalo se ti někdy, že ses nahoře ztratil? Jak se tam orientuješ, když je tam mlha a ten terén je hrozně členitý?

On je tam hřeben, a i když z dálky vypadá, že je jako břit nože, tak se vlní a má různý malinký odbočky, takový malinký hřebínky, ale každý vede někam jinam, než tam, kam potřebuješ. Udělat špatnej krok znamená, že se třeba zřítíš až dolů. Když kilometr letíš, tak se to už nerozchodí, to je blbý, takže na odbočky bacha. Když nevidíš, tak nezbyvá nic jiného, než tam zůstat. Radar (Radovan Groh, druhý horolezec pozn. red.) si to taky vyzkoušel, měl tu tendenci, snažit se zvrátit osud a poručit větru, dešti. Tak

jsem mu říkal: "Tak si běž ven, no, zkus si vylízt ven!" To znamenalo vylízt ze spacáku a oblíct se, to trvá hodinu. Vylezl ven, za pět minut byl zpátky a říká: "Budeme čekat." Naštěstí se nezřítíl někam dolů. Ono nevíš, kam vlastně šlapeš, to je jen bílá tma. A i když to vypadá, že hřeben nemůžeš netrefit, není to pravda. Prostě nevidíš, najednou se všechno slije do bílý barvy a obklopí tě jenom ta.

Vy máte nějak dopředu naplánovanou cestu, ale když jste tam, tak to přece musí vypadat úplně jinak ne?

Jo. Z dálky ti ta věc dává hlavu a patu, i ten cíl vidíš, ale jakmile se do toho zaboříš, tak se ti všechno rozplyne. To znamená, že musíš jít po dílčích úsekách, který vytvářejí celý obraz a ty tušíš, co tě čeká. Mezitím řešíš ty přicházející problémy. V nějakém momentě se ztrácí cíl, ale nesmíš ho ztratit v hlavě, jinak se na to můžeš vyprdnout. Musíš vyhodnotit co je lepší, jestli odtamtud zdrhnout, nebo se tam rozbrečet, a nebo to dolízt. Když se k něčemu člověk rozhodne, tak by to mělo být racionální a proveditelný. Abych si to rozmejšlel tam na místě, to je fakt pěkná blbost, to už je něco špatně.

Teď k tomu návratu zpátky. Když jste se vrátili, jak dlouho to trvalo, než jsi se cítil zase tak, jako předtím, než jsi vyrazil?

Ještě ani teď to není úplně dobrý, má to dlouhý doběh. Ráda ten na tom byl o malinko líp, protože on byl ještě ke konci schopnej přijímat vodu, ale na mně se podepsalo to, že jsem daleko míň přijímal vodu už na hoře. My jsme si roztápěli sněh a on to ještě byl schopnej vypít. Já jsem tam měl štávy, ale on mi je vypil, grázl (smích), ale to tak je, já se na něho nevymlouvám. Ale tím, že já jsem nepil, tak mi houstla krev, omrznul jsem a bylo to špatný. Že jsme byli vyhublí, to je normální, ta svalovina se za nějaký čas, třeba dva měsíce, dá do kupy. Co se týče omrzlin, tak to je pakárna. Teď jsem se vrátil ze skal a pořád je to blbý. Lepší se to, ale tak kurňa pomalu. Kdybych teď do něčeho mohl třísknout a pomohlo by mi to, tak to udělám. Je to na prd, ale tak to je. Není to poprvý, ale má to asi nejdelší doběh.

**Kolik procent lezení je v hlavě a kolik je ve sva-
lech - ve fyzický výkonosti? Dokázal by člověk bez
mozku slézt všechno?**

Vůbec nic nedokážeš bez myšlenek, bez nějaký-
ho promítnutí vizuálu na reálný hřiště. Všechno
má nějakou dovednost, která je spojená s před-
stavou a s hlavou. Hlava táhne všechno, a když
to podpoříš dovedností a tou fyzickou stránkou,
tak máš šanci, že to můžeš dovést do nějakého
výsledku. Když to chceš dělat jako komplexní
záležitost, tak tam nesmí být výpadek v ničem.
Hlava musí vědět, proč to dělá, zadat tělu úkoly
a přesně vyhodnotit, co funguje a co ne.

**Říkal sis v nějaké situaci, ať už nahoře, nebo ně-
kdy jindy, že už nikdy do hor nevstoupíš?**

Pokaždý. Pokaždý si říkám, že už na to kašlu.
Já to vždycky přirovnávám k tomu, že jako ba-
tolata si nepamatujeme, jak jsme se zvedali na
nohy, neuměli chodit a dávali si strašný řachy,
než jsme se to naučili. A nemáme na to vůbec
negativní vzpomínku. Vůbec, nulovou neg-
ativní vzpomínku, všichni chodíme, když nám
je dáno. A vůbec si nepamatujeme, že to stálo
nějaký úsilí, že to bolelo, jakoby to byla úplná
přirozenost. A to lezení je v tomhle úplně stejný.
Až na to, že to vědomí nějaký mám a říkám si:
"Já už nikdy tam nepůjdu," to je realita, a pak na-
stane to zapomnění. A to vytěsni všechny neg-
ativní padáky, přetočí se to do růžového obláčku,
ať už to bylo v danou chvíli nesnesitelný, tak
pak už to má nádech prožitýho času, co je za-
znamenán v mozku jako zážitek, i když to bylo
spojené s obrovským utrpením. Ten zážitek je
natolik silnej, že se dá krásně vybavit. Dneska
už je to něco, co vůbec nevypadá děsivě, co pů-
sobí dobře a na to, jak to bylo náročný, vlastně
vždycky zapomenou. Vždycky nahoře si ale ří-
kám: "nikdy víc, už jsem si užil." Evidentně ne,
je to nekonečný proces. ■

Den všech Ksíanů aneb přechodový rituál z mého pohledu

Žofie Soukupová

„Vstáváme!“ slyším a po chvíli mi dojde, že to není součást mého snu, ale hlas jde zvenčí a patří panu učiteli Najbertovi. Je čtvrtá hodina ráno, a ačkoliv bych ji ještě ráda zasvětila spánku, vylézám ze spacáku a začnu si balit věci. Dneska totiž naše třída vyráží na svůj přechodový rituál.

Když vyrážíme z kempu na cestu, je ještě tma. Kromě svých zavazadel máme s sebou jeden chleba a tabulku hořké čokolády, a taky Matouše a pana Lukáše, jakožto dozor a velitele trasy. Už od začátku jdeme svižným tempem, ale narozdíl od předchozích dnů, kdy jsem umírala únavou po každém kilometru, mi to vůbec nevadí. Po vydatném kopci nám je na kraji lesa oznámeno, že se tu skrývají dva černé pytle čekající přímo na nás. Podle tvaru a velikosti pytlů, které visely z větví stromu, jsme odhadovali, že se uvnitř skrývá Ondra Kučera, který se k nám měl v průběhu dne připojit. Naštěstí pro Ondru (a možná taky pro nás, když vezmeme v potaz, že jsme měli už docela hlad) tomu tak nebylo a uvnitř se nacházela solidní zásoba jídla. Rozebrali jsme si záviny, které jsme ihned zkonsumovali, ostatní jídlo zabalili do batohů a na závěr pauzy se ještě servali o jeden balíček Raffaella. Vyhrál Jára.

Vyrazili jsme opět na cestu a po pár hodinách nám dojde, že jdeme zatím úplně stejnou trasu, jako jsme šli včera. Mírné znechucení, ale spolehlivě rozptýlí Štěpán Jícha, který z ničeho nic vytáhne svoje verze písní „Chicken song“ a „Crazy frog“, které se postarají o zábavu na poměrně dlouhou dobu. Později však litujeme, že jsme si je nenahráli, Štěpán totiž odmítá je zpívat znova a znova a místo toho zpívá ruské lidovky, což zase odmítáme poslouchat my. Procházíme obcí Kostelec nad Vltavou a na jejím konci, stejně jako den předtím, máme malou siestu, větší nás čeká na druhé straně Žďákovského mostu, kde v Restauraci Staré Sedlo, vidíme odměnu v podobě nanuku. Nestalo se tomu tak. Hospoda byla zavřená, nebo nám to alespoň takto Matouš oznámil. Někteří ale zřejmě pocítili potřebu si nanuk něčím vynahradit, a tak začali kolovat řeči o chutnosti slimáků. Jeden z nás to ostatním chtěl dokonce i demonstrovat (samozřejmě za příslibu honoráře), a tak jsme se vydali hledat slimáka, ovšem

bezúspěšně. K mání byla pouze žížala, kterou (díky vlivu pana Lukáše) odmítl strávit.

Trasa se konečně začala ubírat jiným, novým směrem, a tak jsme zanedlouho stanuli před zámkem Orlík. Už od rána se část z nás těšila, až pojedeme přívozem, avšak nic takového se nestalo, a místo toho nastalo i zklamání, když nám Matouš prozradil, že ostatní třídy jí m jely. Tady jsme také začali ztrácet své ultra rychlé tempo a na další větší zastávku, kdesi v lese před Pukňovem, jsme se spíše dobelhali. K obědu byly knäckebrot, zelenina a čokoláda, která byla 90 % a bylo to znát. Nedalo se to moc jíst. Pár kilometrů po obědě se k nám připojil Ondra Kučera a pokračovali jsme dál a evidentně dost rychle, protože když jsme se rozhodli, že si dáme pár kilometrů před cílem dlouhou siestu, Matouš neprotestoval.

Po dvou hodinách, když jsme se konečně zvedli a začali se blížit ke Smolotelům, nacházeli jsme záhadně čím dál více energie a někteří ji měli tolik, že běhali i do kopce. Ten úplně poslední, smolotelský, jsme vyběhli všichni, abychom vypadali, že jsme se za celý den vůbec neunavili a byla to úplná pohoda. A vlastně byla. Večerní slavnost byla už jen takovou hrozně hezkou tečkou a utvrzením, že jsem právě zažila ten nejlepší den na Úvodáku a asi i na škole vůbec. ■

Nikdy neodstoupím!

Cecila Ekrťová, fotografie: Prokop Císlar

Jaká je ve skutečnosti pozice předsedy? Jaké jsou plány na tento školní rok? A co všechno tato pozice obnáší? Názory nové generace, předsedy Prokop Císlara.

Nedávno jsi se stal předsedou studentské rady. Překvapilo tě tvoje zvolení?

Ne, moc ne. Nebylo moc kandidátů, kteří by mohli být proti mně, ne moc kvalitních.

Proč jsi se rozhodl místo přijmout?

Z části kvůli tomu, že to nechce dělat nikdo jiný, a taky kvůli tomu, že si myslím, že po minulém předsedovi by to chtělo trošku upravit.

Máš nějaký hlavní cíl, kterého chceš dosáhnout?

Mám cíl. Protože minulý předseda byl velice "kvalitní", tak chci, aby se studentská rada vrátila zpátky do svých kolejí. A taky bychom chtěli prosadit nějaké věci, které jsme probírali na učitelském soustředění.

Jaké máš ambice na tento školní rok?

No, to je více méně to stejný jako předtím...

Jak moc jsi svoji pozici?

Občas je toho docela dost. Třeba, když řešíme nějaký věci s pokladníkem, tak u toho občas sedím i pár hodin.

S jakými představami jsi do pozice šel a jak moc se splnily/nesplnily?

No šel jsem do toho s představou, že to bude těžký a je to těžký, takže se splnily...

Jaké máš ohlasy na svoji vládu od spolužáků ze školy?

Jak jsem říkal, rozhodně bych to nepopsal jako vládu. A ohlasy jsou: někteří lidé mě fakt neberou vážně, ale já bych to rád bral vážně. A myslím, že je to celkem důležitý, aby se to tak bralo.

Co už se ti podařilo změnit?

Podařilo se nám prosadit si, že nemusíme chodit ven o polední pauze, protože už je zima. A taky se nám podařilo prosadit...no to je tak nějak všechno...

Změnilo se tvé sociální postavení od té doby co jsi předseda?

Trošku. Je to takovej no... Já nevím co mám říct...

Koho bys rád viděl na své pozici příští rok?

Nějakýho swaggera, ne to možná ne, to tam nedávej, kámo. Spíš někoho velice zodpovědného, třeba klidně i sekundána. To jste vy, ne?

Chceš opět kandidovat?

Já myslím, že ne.

Nelituješ toho, že jsi místo přijal?

No, tak napůl. Ale jakoby je to těžký, je to náročný, ale musím se k tomu stavět zodpovědně, takže ne.

Má pozice předsedy nějaké výhody, jestli ano, jaké?
(předseda se zoufale rozesmál) Moc ne, má to nějaký výhody no, ale není jich moc.

Měl jsi zatím nějaké potíže?

Měl jsem potíže se staršíma studentama, který šli na pedagogickou radu bez toho, aniž by se s námi domluvili, jako se zástupcema studentů. A prohlašovali tam svoje názory, jako názory studentů. Což nás docela naštválo, ale nakonec se to vyřešilo a všechno bylo v pohodě.

Chceš ještě něco vzkázat svým fanouškům?

Nikdy neodstoupím! ■

Prázdniny ve Smolotelech

Anežka Havrdová

Ve čtvrtek 11. února se nás na zastávce metra Maletos o prázdninách se mimo každoroční opravování naučné stezky ve Smolotelech dělala i Bosá stezka. S tím nápadem jsem vlastně přišla už při vymýšlení expedičních témat. Myslela jsem, že by to bylo vhodné téma na Expedici. Nakonec bylo témat dost, ale František řekl, že ve Smolotelech by už dlouho chtěli bosou stezku udělat, jen potřebují někoho, kdo by se toho ujal. Takže nakonec malá skupinka pod mým vedením dělala bosou stezku. Pro mne to bylo poprvé, předtím jsem dělala jen takovou malou u nás na chalupě a ta rozhodně nebyla nijak profesionální. Byla jsem zvědavá, jak se to povede, nakonec jsem ale velmi spokojená s tím, jak to dopadlo. Ale nebudu předbíhat a začnu hezky od začátku...

Ráno jsme se všichni sešli na Smíchovském nádraží. Odtud jsme jeli vlakem až do Příbrami a dále šli pěšky až do Smotel. Tam už na nás čekala rodina Dvořákových, na jejichž zahradě jsme mohli pobývat. Všichni byli moc milí a pohostinní a měli krásný dům s venkovním jezírkem, kde se dalo koupat. Tady jsme se rozdělili na dvě části, první, která opravovala naučnou stezku a druhou, co dělala stezku bosou. Na bosou stezku nás sice moc nebylo, ale přidali se k nám místní kluci, a tak nás nakonec bylo dost. Kluci se zapojili opravdu skvěle. Úplně v pohodě přijímali práci, kterou jsme my holky udělat nemohly a nedokázaly. Všichni se parádně zapojili a spolupráce ve skupince byla příjemná. Stezka se pomalu začínala rýsovat.

Každý den probíhal zhruba tak, že nás František probudil, měli jsme snídani a po snídani se pracovalo. Pak se šlo na oběd a po obědě jsme se mohli koupat v jezírku. Potom následovala zase práce a nakonec večere u ohně, kde se zpívalo nebo se četla nějaká povídka. Na práci jsme měli celkem tři dny, což bylo tak akorát. Nejdříve jsme úsek, který jsme chtěli stihnout, vyčistili od větviček, jehličí a ostružin. Pak jsme začali s dřevěnou konstrukcí (rámem kolem dokola, do kterého se pak vysypaly šišky, kamínky a tak). O něj se postarali hlavně kluci. Poté jsme šli sbírat potřebné materiály, kterými jsme zasypali dodělaná koryta. A kluci mezitím dodělali rám. Pak už jsme jen dělali takzvané „kosmetické úpravy“.

Jak už jsem říkala, s konečným výsledkem jsem moc spokojená, ale bez rodiny Dvořákových, místních kluků, holek od nás a Františka by to nikdy nevzniklo, proto všem moc děkuji. Každý na tom odvedl velký kus práce. A na závěr Vás chci jen moc pozvat se tam jet podívat, protože to stojí za to, a myslím, že kdo by chtěl, se může další léto zapojit a můžeme společně dodělat další kus a stezku tak prodloužit! ■

Pestrý svět virů

Jiří Bruthans

Když se řekne virus, většina lidí si představí nějakou nemoc, v dnešní době dost možná COVID-19. Na tom rozhodně není nic špatného a je pravda, že viry už odedávna lidem značně komplikují život. Na druhou stranu si kvůli tomu lidé dost často neuvědomují, jaké pestrosti a jakých forem mohou viry nabývat.

Na začátek je nutné zdůraznit, že virů je strašně moc. Strašně! Podle některých odhadů je na zemi přibližně 1031 virových částic, což znamená, že kdyby je někdo všechny sesbíral a postavil je vedle sebe, vytvořil by řadu dlouhou jako několik stovek galaxií o velikosti Mléčné dráhy.¹ A co je nejdůležitější – každý druh viru je jedinečný a svým způsobem zajímavý. Pojďme se na některé z nich podívat.

Například Herpes simplex virus 1. Jestli jste o tomhle viru ještě neslyšeli, tak vězte, že on vás nejspíš zná velmi dobře – předpokládá se, že tímto virem je nakaženo asi 70 % lidské populace.² Díky tomu je jedním z nejrozšířenějších virů napadajících lidi.

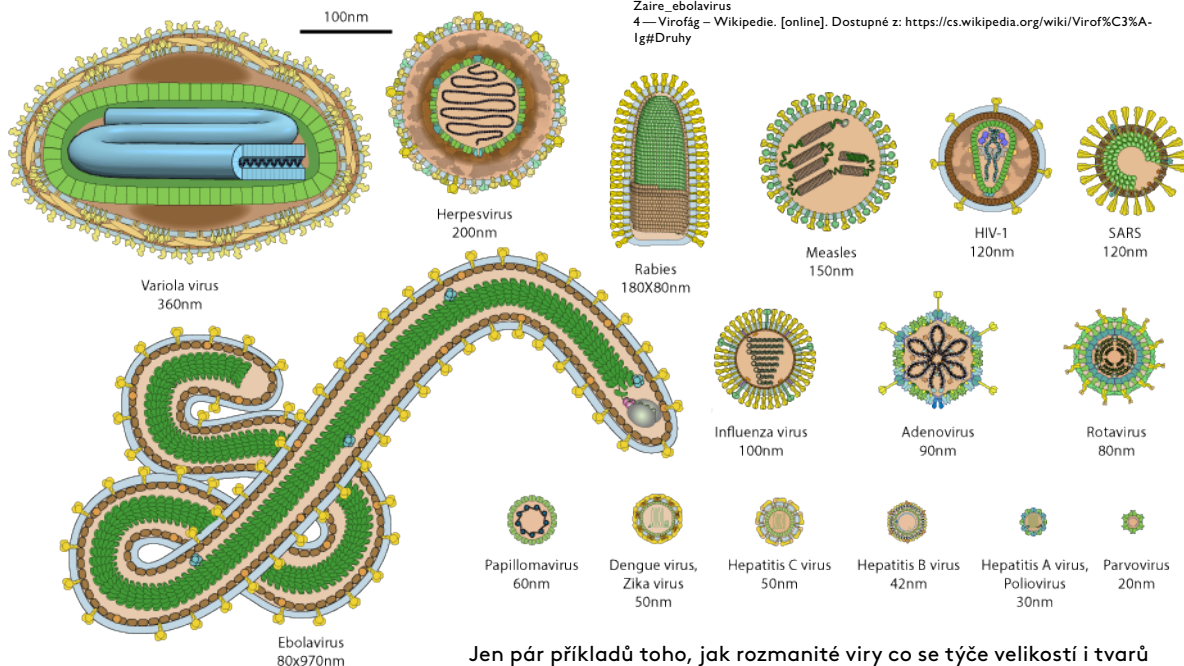
Obrem světa virů je virus Ebola. Virus Ebola má žížalovitý tvar a dosahuje délky až jednoho mikrometru – to může vypadat jako nic moc, ale jen velmi málo virů dorůstá takových velikostí.³ Virus Ebola je tak dokonce větší než některé bakterie.

Mezi virové trpaslíky zase patří virofágy. Jeden z nich, Sputnik, dosahuje pouze 50 nanometrů.⁴ Virofágy ale nejsou zajímavé jen kvůli své velikosti – jedná se totiž o skupinu virů, která se rozmnožuje na úkor větších virů, podobně jako se větší viry rozmnožují na úkor bakterií.¹

Nakonec musíme zmínit nechvalně proslulý virus HIV. Ten patří do skupiny takzvaných retrovirů, což jsou viry, které mají schopnost reverzní transkripce – umějí vyrábět DNA podle předlohy v RNA. To je něco, co bylo až do objevení retrovirů považováno za nemožné.

A to jen jen krátká ukázka pestrosti světa virů. Myslím, že kdybychom si dali dostatečně záležet, na každém viru, známém či neznámém, by se nám podařilo najít něco zajímavého. ■

Zdroj obrázku: převzato a upraveno z: ViralZone, SIB Swiss Institute of Bioinformatics: Human virus relative size, CC BY 4.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>>, via Wikimedia Commons
 1 — This Virus Shouldn't Exist (But it Does) - YouTube. YouTube [online]. Copyright © 2021 Google LLC [cit. 15.10.2021]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=I-NxodiGP-CU&t=257&ab_channel=Kurzgesagt%E2%80%93InaNutshell
 2 — Globally, an estimated two-thirds of the population under 50 are infected with herpes simplex virus type 1. WHO | World Health Organization [online]. Copyright © [cit. 15.10.2021]. Dostupné z: <https://www.who.int/news/item/28-10-2015-globally-an-estimated-two-thirds-of-the-population-under-50-are-infected-with-herpes-simplex-virus-type-1>
 3 — Zaire ebolavirus - Wikipedia. [online]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Zaire_ebolavirus
 4 — Virofág - Wikipedia. [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Virof%C3%A1g#Druhy>

Jen pár příkladů toho, jak rozmanité viry co se týče velikostí i tvarů jsou. Všechny viry na obrázku mají stejné měřítko. Je tu například zmíněný Herpes virus, Ebola virus a HIV.

Psí srdce

Bedřich Satrapa

I po necelých sto letech je satirický podtón tragikomediálního příběhu psa, který je proti své vůli vtažen do těla místního bezdomovce a alkoholika, jasně čitelný. A jeho kritika zahrávání si se silou, které nerozumíme, zní pořád čistě.

Vladimír Bulgakov (proslaven primárně svým nesmrtelným románem *Mistr a Markétka*) tuto knihu napsal v roce 1925, poté co prožil revoluci, na počátku totalitního systému, kterým se měl Sovětský svaz stát. Už tehdy se kvůli takto provokativní knize dostal do sporu s vládou a jeho kniha mu byla odebrána (avšak čtyři roky na to mu byla vrácena). Bulgakov byl velmi oblíbeným divadelním autorem Josefa Stalina, a díky tomu mu toho mohlo projít poměrně dost.

Kniha je očividně nemilosrdnou kritikou tehdejšího systému - sledujeme postavu psa, opářeného vařící vodou z komunitní kantýny, jak umírá v závějích sněhu. Na poslední chvíli je však zachráněn doktorem, který na něm provede svůj další experiment - a tím je vytvoření lidského těla s mozkem psa. Lékař implantuje zvířecí mozek do těla místního bezdomovce a ochlasty a sleduje, co se bude dít dále.

Experiment se bohužel povede, a do mikrokosmu doktorova bytu je vypuštěno to nejhorší z obou světů. Zde se v knize začínají objevovat komické prvky, jako honění se za kočkami v lidské podobě či škrábání se nohou za uchem - ale jak psovi dochází nové rozměry jeho možností, začíná se z otravného chování stávat chování životu nebezpečné.

Pes, který odmítá číst. Pes, který odmítá dělat i základní hygienu. Je mistrem v chápání dynamiky moci - a během velmi krátké doby pochopí páky, které ovládají i doktora. Začíná i přes svůj degenerovaný, psí mozek strmě stoupat v žebříčku stranických zaměstnanců. Díky jeho nelidskosti ho nepoutají zpátky klasické lidské pocity a je schopný zajít do extrémních situací, a díky tomu je ideálním pašákem státu.

I přes to, že se nejedná o autorovu umělecky nebo dějově nejlepší knihu, pořád je zde jasně vidět jeho talent. Prvky magického realismu se mísí s poměrně přísnou kritikou tehdejšího systému a vzniká velmi zajímavé a místy až poetické umělecké dílo. Nejedná se o knihu s větším přesahem, ale stejně text čtenáře uchvátí a na nějakou dobu velmi solidně zabaví. ■

Krtek ve Scotland Yardu

Žofie Soukupová

Přinášíme vám pokračování poutavé detektivní povídky. 1. část byla otištěna v předchozím čísle časopisu pod názvem *Ruka houslistky*.

Minule jste četli... Na Trafalgarském náměstí se najde useknutá ruka a události se dávají do pohybu. Zkušený inspektor Hallas je neprávem obviněn z krádeže. Se svým synovcem Benem pátrají po polehčujících okolnostech, místo toho ale zjistí, že nadějný mladý detektiv jménem Oliver Caraway není tím, kým se zdá. Vyráží k němu do bytu, kde se ale strhne rvačka, ve které

Caraway přijde o ruku. Zpět na policejní stanici se Hallas, Ben a ostatní detektivové snaží zjistit kdo je ve skutečnosti detektiv Caraway, ale jsou příliš pomalý. Caraway mizí a není po něm ani stopy.

Hallas hleděl na displeje telefonů. Na fotkách byly dvě naprosto stejné ruce. Stejný nápis, stejná čokoláda za nehty, stejně dlouhé prsty i stejně useknutý kus za zápěstím. Hallas se nemohl zbavit dojmu, že tu je jedna ruka navíc. Ale to přece není možné... Carawayovi chyběla jen jedna... Ale obě byly jeho, vždyť Hallas sám viděl jak o jednu Caraway přišel. A ta druhá měla stejné DNA. Bylo tu až moc podezřelých náhod. A Hallas se začínal bát, že to

nejdou náhody. Co když tohle všechno bylo součástí Carawayova plánu? Co když se nechal zatknout naschvál? Co když to bylo předem vymyšlené? Co když to je předehra k něčemu většímu, k něčemu, co zničí celý Scotland Yard?

„Kde je Caraway?” pomalu se zeptal Hallas a s nepříjemným pocitem se otočil. Pouta byla prázdná. Na podlaze leželo pár kapek krve. Hallas se podíval na Bena.

„Shit.”

Uběhlo tři a půl měsíce od události, která by se pro Scotland Yard dala nazvat totálním fiaskem. Hallas si nevzpomínal, kdy jim naposledy utekl podezřelý přímo pod nosem. Podle oficiálních záznamů někdy okolo roku 1935, což Hallasovi rozhodně na náladě nepřidalo.

Po tom co zjistili, že je Caraway pryč, nejdřív upozornili všechny hlídky v okolí. Cokoliv podezřelého mělo být nahlášeno. Ale stejně jako Hallas, ani ostatní nečekali, že něco zahlédnou. Do rána dávali dohromady všechny důkazy, které by Hallase očistily. Přeci jen, stále byl podezřelý z napomáhání Kaufmannově partě. Byla to dlouhá noc. Tedy spíš ráno. Podle protokolů ale stejně museli Hallase zavřít do vazby. Byl tam týden, než se to celé konečně vysvětlilo. Zrovna ten cenný týden, kdy mohl chytit Carawaye. Pár lidí na tom sice pracovalo, ale stejně. Radši by to dělal sám. A když se konečně dostal ven, tušil, že už je pozdě. Týden je spousta času na zakrytí stop. Caraway už tou dobou mohl být kdekoli. Hallas zuřil. Nejvíce byl ale naštvaný na sebe, že mu to celé uniklo. Dostal se jim krtek do Scotland Yardu, a ještě ke všemu si hrabal svoje tunely přímo Hallasovi pod nosem! Caraway jim rozhodně pěkně zavařil.

Hallas se protáhl na židli a už po páté za dnešní dopoledne se podíval na hodiny na stěně. Čtvrt na dvanáct. Ještě čtyřicet pět minut a může jít na oběd. Ale musí ten čas nějak zaplnit. Znovu otevřel složku, která mu ležela na stole a začal si prohlížet fotky, které obsahovala. Na několika z nich bylo tělo muže, který vypadal stejně jako Caraway. Měl i stejné DNA. A neměl ruku.

Teprve dva dny potom, co se Hallas dostal z vazby, získali povolení k prohlídce Carawayova bytu. Všichni policisté přidělení k případu se hned další den ráno shromáždili před úzkým domem s dvěma byty na Crawford street. Ze všech bylo cítit nadšení, když stoupali do strmých schodů. Snad se konečně něco vysvětlí. Vyrázili zašlé dveře

s cedulkou Oliver Caraway a vpadli do potměšlé místnosti. Skrz okna dopadaly dovnitř sluneční paprsky a ve světle poletoval prach. Hallasovi se před očima objevily dramatické události, které tu zažil. Ale dřív, než měl čas nad nimi přemýšlet, zase rychle utekly. Přebil je hrozný smrad, který prostupoval celým bytem. Všichni se zastavili. Hallas už takový smrad párkrát zažil. Takhle smrdí mrtví. Mlčky se na sebe podívali a vstoupili dovnitř. Za těch pár dní co tu nikdo nebyl, se na podlaze nahromadila vrstvička prachu. Hallasovy kroky ho zvířily a chvíli trvalo, než zase usedl na zem. Jeden policista se rozkašlal jak trošku vdechnul. Všichni se snažili ignorovat hrozný smrad. Pomalu se pohybovali bytem, jakoby ve strachu, aby něco nevyrušili. Na zemi ležel otevřený futrál s houslemi, na které taky sedal prach. Hallas se k nim sklonil a dotkl se jedné struny. Potichu se rozezněla falešným tónem. Několik policistů se po zvuku ohlédlo. Hallas na ně kývnul a oni zase začali pokračovat v prohledávání. Prohlédli dokumenty na stole, zásuvky ve skříních a poličky v kuchyni. Postupně prohledali všechno co šlo.

„Inspektore Hallasi?” ozval se jeden policista ze zadní části bytu, tyhle dveře jsou zamčené.”

Hallas se ohlédl a došel ke strážníkovi. Zabral za kliku, ale dveře nepovolily. „Inspektore Hornsby?” otočil se Hallas k detektivovi, který byl dříve součástí zásahové jednotky. „Pomůžete nám s tímhle?”

„Bude mi potěšením, inspektore Hallasi,” pousmál se mohutný detektiv a přistoupil ke dveřím. „S dovolením.”

Hallas a mladý policista odstoupili na stranu a detektiv Hornsby jediným kopnutím dveře vyrazil. Ven se vyvalil oblak smradu, až z toho Hallasovi začaly slzet oči. Detektiv Hornsby ustoupil a nechal Hallase vejít jako prvního. Byl to malý kumbál s košťaty a policiemi na stěnách. Ale nebyla tam jen košťata, částečně opřeno o stěnu, částečně na zemi tam leželo Carawayovo tělo. Chyběla mu levá ruka kousek nad zápěstí. Kůže se mu začínala scvrkávat. Tvář měl bledou a vlasy mu začaly vypadávat. Ale nemohlo být pochyb o tom, že je to on. Hallas na něj zmateně hleděl. Vždyť tohle přece není možné, pomyslel si. Carawaye viděl před deseti dny a byl živ a zdrav. No zdrav... to jsou silná slova... chyběla mu levá ruka... ale stejně. Jak se sem mohlo jeho tělo dostat? Ostatní policisté se postupně přišli podívat přes jeho rameno. Všichni stáli v šoku před vyraženými dveřmi a mlčky hleděli na tělo.

Ještě z bytu zavolali odborníky, kteří tělo odvezli do márnice na přezkoumání. Poté se všichni vrátili do kanceláří a netrpělivě čekali na telefonát z nemocnice svatého Bartoloměje. Doktor Hooper zavolal asi za tři hodiny. Hallas zvedl sluchátko s pocitem, že opravdu neví co čekat.

„Inspektor Hallas?“ ozval se doktor.

„U telefonu,“ odvětil Hallas, co jste zjistili?“

„Je to Carawayovo tělo. Tedy podle DNA z databáze,“ řekl doktor Hooper.

„Co to znamená?“ zeptal se čím dál víc zmatený Hallas.

„Ten člověk už je mrtvý asi dvanáct dní. Pokud se nemýlím, inspektora Carawaye jsem naposledy viděl živého před deseti dny.“

„Jak jistí si s těmi dvanácti dny jste?“ zeptal se Hallas.

„Docela dost. Může to být klidně i třináct dní. Ale méně jak jedenáct to určitě není,“ odpověděl doktor Hooper.

Hallas mlčel. Co tohle znamená, to mu nebylo vůbec jasné.

„A ještě jedna věc,“ ozval se doktor znovu. „To DNA sice sedí s Carawayem v databázích a s tou první rukou, zato ale nesedí s DNA té druhé ruky.“

„Kterou jsem mu usekl já...“ zamumlal Hallas. „Byl jsem u toho když o ni přišel.“

„Eee. ano, samozřejmě,“ zmateně odpověděl doktor.

„Jaká je příčina smrti?“ vzpomněl si Hallas.

„Několik bodných ran do ledvin. Vykrvácel, ale až po smrti byl přenesen do inspektorova bytu.“

„Dobře. Děkuji, doktore Hoopere,“ odpověděl Hallas a položil sluchátko. Rozhlédl se po policistech, kteří stáli okolo jeho stolu. Mezi netrpělivými tvářemi zahlédl Bena. Po událostech s Carawayem ho Hallas poslal na pár dní domů, aby se vzpamatoval. Ben protestoval, že prý je naprosto v pořádku, ale Hallas na něm viděl, že by se mu pár dní volna rozhodně hodilo. Vrátil se až dnes ráno a nadšeně prohlašoval, že půjde prohledat Carawayův byt s nimi. Hallas mu to jasně zakázal, a tak bylo pochopitelné, že spolu s ostatními policisty i Ben netrpělivě čekal na jakoukoliv zprávu.

„Podle databáze to je Carawayovo tělo,“ začal Hallas. Několik policistů ze zvědavosti nevědomky přistoupilo o kousek blíž. „DNA se shoduje s databází a i s první nalezenou rukou.“

„Ale...?“ zamumlal jeden policista.

Hallas se pousmál. „Ale, DNA té druhé ruky, té co jsem ji Carawayovi usekl já před deseti dny, je jiná.“

„A co to znamená?“ ozval se Ben a několik policistů se přidalo kývnutím hlavy.

„No...“ začal Hallas. Musel si srovnat všechny myšlenky a vyložit svou teorii co nejjasněji. Ale měl pocit, že už na to přišel. „Tu druhou ruku jsem mu usekl já. Ben byl u toho, potvrdí Vám to.“ Ben kývl na souhlas. „To znamená, že u té druhé ruky si můžeme být stoprocentně jistí, že patří nebo spíše patřila Carawayovi.“

„Ale vždyť nesedí DNA,“ poznamenal jeden policista.

„To je pravda,“ souhlasil Hallas. „Ale myslím že se to stalo takhle. Caraway se hacknul do našich databází a přepsal svoje DNA. Myslím, že našel osobu, která vypadala skoro stejně jako on, usekl jí ruku a poté její DNA zapsal do databází jako svoje. Ruku potom nastražil na Trafalgar square, takže když jsme ji našli, mysleli jsme že je Carawayova, protože podle DNA v databázi to sedělo. A dnes jsme našli tělo, kterému tato ruka patřila. Caraway to být nemůže, viděli jsme ho naposledy před deseti dny. Tahle osoba je mrtvá už dvanáct dní.“

„Takže Caraway našel svého dvojníka... zabil ho a jeho DNA zapsal do databází... pak nastražil jeho ruku na Trafalgar... a nakonec ho zavřel do kumbálu u sebe doma?“ zeptal se jeden policista.

„Ano, myslím, že tak to bylo,“ odpověděl Hallas policistovi. Ale popravdě musel připustit, že to zní šíleně.

„Ale.... proč?“ zeptal se policista na otázku, která zajímala úplně všechny.

„No... to bych taky rád věděl,“ odpověděl Hallas. Musel uznat, že tady už tápe. Proč by Caraway něco takového dělal? A pak najednou utekl? Zaboha mu na to nešlo přijít.

Tři měsíce na to Hallas stále neměl nejmenší tušení. Snažil se na to podívat se všech stran, zkusili s ostatními všechny možné cesty. Ale na nic nepřišli. Jediné, co věděli bylo, že Caraway někde uniká bez ruky, zatímco jeho dvojník leží u nich v márnici. Po Carawayovi bylo vyhlášeno celostátní pátrání. Párkrát někdo nahlásil, že ho viděl, ale vždy to byl planý poplach. Po Carawayovi se slehla zem. Hallas mezitím pokračoval ve své práci. Snažil se soustředit na každodenní život, na ochranu města a jeho obyvatel. Ale celou dobu mu Caraway ležel v hlavě. Měl pocit, že mu něco uniká. Něco hrozně velikého. Ale co? Co to jen mohlo být?

Hallas se podíval na hodiny. Pět minut po dvanácté. Konečně. Vzal si kabát a rozhlédl se po ostatních pracovních stolech. Bena nikde neviděl.

Před dvěma týdny se konečně stal oficiálním strážníkem. Skoro pořád někde pracoval, takže už spolu s Hallasem nemohli chodit na obědy. Ale Hallas z něho měl velikou radost. Benův sen se konečně začal plnit. Poušmál se. Oblékl si kabát a vyšel z hlavní budovy Scotland Yardu. Půjde do toho indického bistra, které mu Ben ukázal před měsícem. Je to odtud sotva pár minut chůze. Hallas kráčet po ulici, kabát zapnutý až ke krku a očima klouzal po kolemjdoucích. Byl to jeho starý zvyk. Hledal cokoliv podezřelého. Zrovna procházel kolem výlohy knihkupectví a pohledem zabrousil dovnitř. Zastavil se. Ve výloze byla vystavená nová kniha od Roberta Sécila. Psal detektivky a byl docela slavný. Několik lidí od Hallase z kanceláře ho rádo četlo. Velký nápis hlásal: Světový Bestseller. Kniha se jmenovala: Krtek ve Scotland Yardu. Na obálce byla fotka klasické policejní kanceláře s krtčí hromádkou na podlaze. Hallas ztuhnul. Krtek.? Vždyť... Ne. To přece není možné. Jen další pisálek, co si myslí, že svými knihami řeší problémy světa. To on, Hallas, řešil skutečné problémy. Bojoval se skutečnými...krtky. Hallas upřeně hleděl na knihu. Vztek se až mračil. Vždyť...něco takového se doopravdy může stát jen v příbězích. Náhoda ho vodí za nos. Ale co když ne?

Hallas potichu zaúpěl a rázným krokem vstoupil do knihkupectví. ■

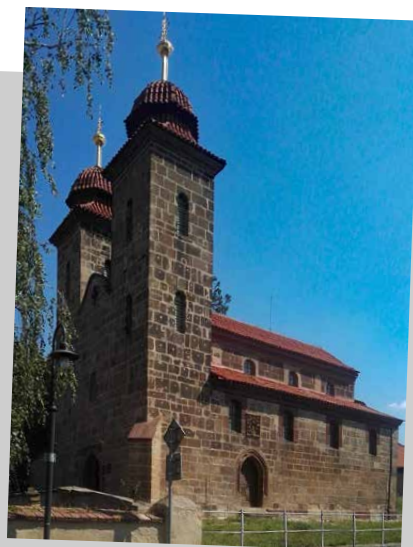
Dopisy studentům Přírodní školy

Tismická basilika; je to místo, kam se mnoho lidí rádo vrací. Někdo obdivuje architekturu, jiný klid a energii vytvořenou modlitbami mnohá staletí vyslovovanými, další vzpomíná na svůj život a mládí, které zde prožil. Studenti, kteří zde oživilí náš kostel svou milou přítomností, hledali ještě něco víc. Zvuky, tóny, krásu...nevím. V každém případě byli velkým oživením tohoto místa. Skrytým i oči vidným a sluchuslyšným.

Milí studenti, chtěli bychom vám srdečně poděkovat, za rozhodnutí věnovat částku vybranou na divadelním představení v Českém Brodě, na stavbu nových varhan do basiliky. Firma Dlabal-Mettler má již vyrobené píšťaly – cínové i dřevěné a při plynulém pokračování by nový nástroj měl být na podzim roku 2022 hotový. Máme radost, že jste se také vy, částkou 1278,- podíleli na jeho vzniku!

Přejeme vám krásný čas, prožitý na vaší škole, která je pro nás překvapením a radostí.

Martina Příbylová z Tismic

Tímto srdečně děkuje z Agentury pro rozvoj Broumovska panu řediteli Mgr. Františkovi Tichému, všem pedagogům a studentům Gymnázia Přírodní školy, o. p. s. v Praze za jejich dobrovolnickou pomoc při mapování drobné sakrální architektury Broumovska.

Moc si vážíme Vaší práce a energie, kterou jste tomuto projektu věnovali. Věříme, že i díky Vám a dalším lidem, kteří mají srdce na pravém místě, se může Broumovsko dál rozvíjet a vzkvétat. Děkujeme.

Jan Školník, Zuzana Klimecká a tým Agentury pro rozvoj Broumovska

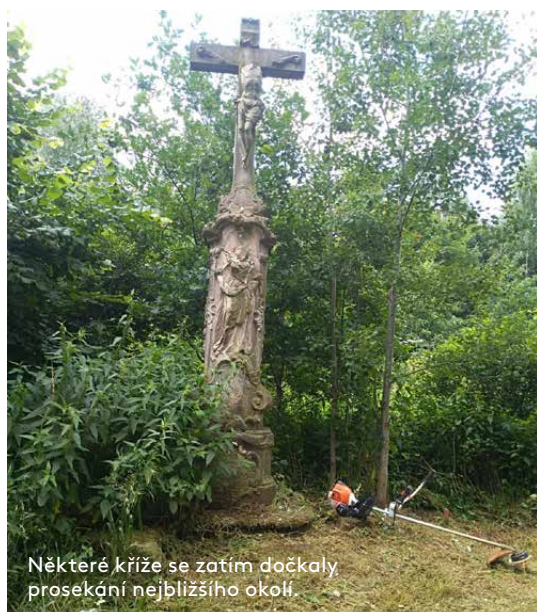
Na Broumovsku začala obnova a digitalizace sakrálních památek

Adam Lustig

Na jaře letošního roku se část školy zúčastnila výjezdu Paseka, který se poprvé konal v krásném prostředí Broumova. Součástí výjezdu byl i program zaměřený na mapování drobných sakrálních památek. Díky tomuto mapování se naše škola stala partnerem česko-polského projektu V kruhu historie Stolových hor a Broumova. Na naši práci navázali další studenti, ale i odborníci a restaurátoři.

Hlavním cílem projektu je nabídnout komplexní pohled na problematiku drobné sakrální architektury v regionu Broumovsko. A také se pokusit o její zachování pro budoucí generace.

Práce našich studentů přinesla převážně nové informace do databáze drobných sakrálních památek, na kterou navázali studenti z Katedry pomocných věd historických a archivnictví z Univerzity Hradec Králové. Ti zajišťují 3D skenování pro účely památkové péče, restaurátorských prací a celkové konzervace památek. „Digitalizujeme kříže a různé historické sochy, kterým kvůli tomu, že se na nich podepsal zub času hrozí rozpad, případně bohužel i krádež. Díky digitalizaci za použití 3D skenerů můžeme naskenovat sochy, vytvořit jejich trojrozměrné modely a ty dále archivovat, tisknout nebo ukazovat široké veřejnosti,“ říká Mgr. Klára Rybenská, pedagožka na UHK.

Některé kříže se zatím dočkaly prosekání nejbližšího okolí.

Obnova kříže ve Velké Vsi u Broumova (na cyklostezce Broumov - Otovice).

Tyto informace budou společně s aktuálními informacemi o stavu památek zaneseny na nově vzniklý web i do mobilní aplikace. Budou sloužit nejen jako studijní materiál pro badatele a odbornou veřejnost, ale také pro církevní turisty a další návštěvníky Broumova.

Projekt ale přináší i výsledky hmatatelné v krajině. Konkrétním příkladem může být obnova kříže na cyklostezce Broumov - Otovice, který byl během léta restaurován v ateliéru. Celý byl umyt vysokotlakým čističem a některé části byly obaleny speciálním zábalením. Funkce zábalu je odstranění solí z kamene, které se do něj časem dostávají. Zábal ale nevytáhne černotu, která se v některých místech na kameni nachází. Ta souvisí s ukládáním prachu a dalších nečistot, a pokud kámen nikdo pravidelně nečistí, postupně zčerná. Takto mluvil o kříži Tomáš Kučera, restaurátor a kameník, který měl jeho obnovu na starost.

Celý projekt vede Agentura pro rozvoj Broumova, která spolupracuje vedle obce Radkova také s Národním památkovým ústavem - ÚOP v Josefově, Univerzitou Hradec Králové, restaurátory, veřejnou správou a naší školou. Jsme moc rádi, že jsme mohli být součástí projektu. Na závěr je důležité zdůraznit, že jedním křížem restaurátorské práce zdaleka nekončí, a tak, až pojedeme na Broumovsko příště, třeba už narazíme na další opravené památky, jejichž budoucnost jsme si ještě na jaře nedokázali představit. ■

Pomyslné přetvoření kamene do digitální podoby probíhá s využitím profesionálních 3D skenerů.

Dostaňte nás ven byli opět venku!

Josef Arnot

Je 31. srpna ráno a před ministerstvem zdravotnictví se postupně schází skupinka odvážlivců, kteří chtějí podpořit Dostaňte nás ven. Na zem se tu symbolicky chystáme psát jména dětí, které trpěly při distanční výuce. Na to, že je poslední prázdninový den se nás sešlo docela hodně. A i přes to, že počasí nebylo úplně nejkrásnější, vypadají všichni, že jsou v dobré náladě. Po chvíli čekání na opozdilce nám František sděluje základní instrukce. Poté si většina lidí bere křídly a jde psát, další skupina jde rozdávát letáky kolemjdoucím. Ve třetí skupině jsem se nacházel já a měli jsme za úkol donést dopis a prohlášení panu ministru zdravotnictví Vojtěchovi na ministerstvo.

Poté, co jsme tam dopis donesli, jsme se všichni odebrali k dalšímu ministerstvu, a to k ministerstvu školství. Tam jsme také psali jména na zem, a opět jsme tam nechali dopis, tentokrát pro pana ministra školství Plagu. Poté, co jsme odnesli dopis na ministerstvo, nás všechny František pozval na zmrzlinu do skvělého podniku Angelato. ■

Stávka za klima

Jakub Nekvasil, foto: archiv autora

„Za klima, teď, nebo nikdy, za minutu 12, poslední varování, co zachrání svět = 1,5 C °.“ Tyto a další slogany se 24. září od poledních hodin začaly ozývat z Malostranského náměstí z úst 2000 studentů, žáků, rodičů a místy i seniorů, zkrátka všech, kteří již otevřeli oči. Uznali, že se blíží problém a nebáli se vyjádřit svůj nesouhlas a odpor k opomíjení a neřešení klimatické krize. Organizace Fridays for Future která tyto stávky organizuje připravila i tentokrát nabitý a pestrý program. Ještě na Malostranském náměstí vystoupil například geochemik a ekolog Bedřich Moldan,

dále ředitelka Greenpeace ČR Zahide Senterzi, ředitelka Amnesty International ČR Linda Sokáčová nebo třeba členka týmu klimatické koalice Jitka Martínková. Zajímavostí a zpestřením byla píseň Fí od Tomáše Kluse, ve které se omlouval své dceři, že jeho generace zničila planetu. A potom už se dal dav do pohybu a se slovy „omladina do ulic, aby v zimě nebyl hic“ se šel až na Staroměstské náměstí a následně obloukem zpět na to Malostranské. Tam průvod končil a proběhlo již jen poděkování a skandování některých sloganů.

Nemáme planetu B, a právě kvůli tomu proběhla tato stávka. Na planetě máme nespočet problémů migraci, války, terorismus, ale všechno tohle se z mého pohledu musí sklonit před problémem největším, a tím je klimatická krize a její příčiny – zvyšování hladiny moří, úbytek biodiverzity, degradace pralesů, tání ledovců a další. Tady jde o zachování lidského druhu na Zemi.

A kde je řešení? To, že pár studentů vyjde do ulic toho přece moc nezmění. Ale opak je pravdou, přímá změna nenastane. Ale tím, že se to děje a stávky jsou větší a větší, tím spíš si politici a lidé, kteří s výše zmíněnými problémy mohou něco udělat, řeknou „aha!“ ono to asi někoho zajímá. A začnou dělat kroky, které lidé chtějí – řešit klimatickou krizi. Díky přispění Fridays for Future si například Evropská unie dala řešení změny klimatu jako prioritu číslo jedna. Změna klimatu by měla být prioritou pro nás všechny. ■

Představujeme zeměpisný podcast PodZem

PodZem je podcast zaměřený na zeměpis a historii, který moderují studenti Matyáš Spěváček a Adam Tichý.

V jednotlivých epizodách, které trvají přibližně 40 minut, rozebíráme většinou různé státy, které nám přijdou zajímavé. Bavíme se o politice, kultuře a geografii daného státu, přičemž nechybí ani historické okénko. Některé epizody se věnují i jiným tématům. Zatím jsou vydány tři epizody. Jedna o Afghánistánu, a dvě jsou zaměřeny na téma diktatura. Podcast vychází každý pátek a můžete ho poslouchat na platformách Spotify a Google podcasts. Také nás můžete sledovat na instagramu (@podzem_podcast), kde se dozvíte nejen informace o nadcházejících epizodách, ale můžete i ovlivnit jejich témata. Těšíme se na vás. ■

Takový normální týden

František Tichý

V následující reportáži vám přinášíme nahládnutí do mnohdy dramatických a z hodiny na hodinu se proměňujících dnů těsně před odjezdem na podzimní umělecký výjezd na Vesmír v Orlických horách.

Už během podzimních prázdnin se dozvídám, že kolega Vítek má pozitivní test na Covid, takže na výjezd na Vesmír, který připravuje, nepojede. Epidemická situace se celkově zhoršuje, proto se rozhodujeme děti nadstandardně otestovat hned v pondělí 1. listopadu ještě před společným.

Společně s Terezou přebíráme agendu blížícího se výjezdu, o přestávce se scházíme s pomocníky – kluky a holkami, kteří budou dělat dispečery, připravovat hry, večery ad. V každé volné chvíli (kterých tedy moc není, protože nám chybí už čtyři učitelé, takže suplujeme jako diví) ladíme ztřířejší Stromovku, kde bude Česká televize točit učení venku. Tiskneme rozpisy, upravujeme rozvrh, úkoly, program kapitanátu, balíme sportovní věci. To pokračuje do šesti hodin večer, kdy končíme poradu. Úsměvem a hecováním se snažím odrážet „trochu“ rozladěné obličeje. Snažím se najít sám v sobě naději, že předpověď počasí přece jen nevyjde a nebude pršet.

Leje celou noc, ale v sedm ráno se stane záraz a téměř z minuty na minutu přestane. Mezi cáry šedých a černých mraků nad „kachničkami“ ve Stromovce se dokonce občas ukáže kousek modrého nebe. Ze všech stran přicházejí učitelé, učitelky, kluci, holky, kameramani, režisér a moderátor Jirka Havelka. Společně začíná na molu, trochu rozpačitě zpíváme „Je to chůze po tom světě...“, dispečerka Anička říká co a jak – kdy má jaká třída jakou vyučovací hodinu (byť to klasická hodina, kde se jenom poslouchá, nebude), a kdy si naopak může projít „bojovkově“ zadané úkoly a zorganizovat si plnění úkolů podle svého i to, kdy se sejde kapitanát a co bude řešit. A to všechno se už točí a jde to, navzdory tomu, že teplo nepřežije deset stupňů, i s úsměvy.

Po nástupu zamíříme s Anežkou a pár Ksiány na Letohradskou chystat ztřířejší zdravoták, odtud vyrazím rychle na „Želvu“, odkud se jdeme s pěti Omíky podívat na bývalé dílny Středního odborného učiliště, kde bychom mohli mít školu (a vidíme, že nemohli, protože už v roce 1962 byl objekt postavený jako provizorium na 4 roky a je v podstatě zázrak, že pořád ještě stojí).

Stíhám se ještě stavět u babičky a dědy na hrobě, zšlehlé Olšany osvětlené tisíci dušičkovými svíčkami mají mimořádnou atmosféru, cítím tu pomíjivost i naději, že i malé světlo prozáří temnoty. A pak s trochou úlevy po náročném dni usedám k večeři. Do toho ale volá Anežka, že jeden Míán je covid pozitivní. V pondělí byl ve škole jen několik hodin, ale i to se počítá. Co teď? Další den má Míány natáčet televize na praktikách na Matfyzu. Máme to zrušit? Vztít tam jinou třídu, i když to není její téma? Je večer, nemůžu se nikomu dovolat. Omezení na fakultě jsou celkem přísná, tak se rozhodujeme podle toho, co je standardní na jiných školách (a co nám nedlouho poté potvrdí i KHS), že praktik se mohou zúčastnit jen očkovaní a ti po covidu.

Ve středu Ksí se mnou a Anežkou organizuje kurz první pomoci (první po dvou letech) pro ZŠ Svatého Augustina. Naše třída si má poradit se 70 dětmi z 2. stupně, a to nejen při výkladu, ale i během klasického simulačního závodu. Občas sice něco zaskřípe, ale celkově jsou naši i „augustinovci“ skvělí a vše se podaří. Díky všem (i Martině za pomoc)!

Po obědě to ještě vezmeme přes magistrát, kde balíme naši výstavu „Dostaňte nás ven!“ (a při čtení březnových vzkazů dětí z karantény je nám smutno, zvláště, když se situace začíná té loňské tak podobat), pak pokračujeme na Letohradskou pro věci na výjezd a zpátky na TGM. Tam máme sraz s pár dobrovolníky z řad našich dětí, s jejich svěřenci a rodiči z vedlejší ZŠ.

Den zakončujeme s Milošem a Adamem na večerním didaktickém semináři na Matfyzu, kde povídáme o Přírodní škole, vzpomínáme a sdílíme se.

Cestou domů mi volá jeden Nýán, že má pozitivního bratra (bohužel ne náladou...). Co bude dál?

Ve čtvrtek se učíme na TGM (a poprvé od září naplno učí po operaci i kolegyně Hanka, hurá, hurá!), řešíme blížící se výjezd, chystáme projekty. Na fóru ve venkovní učebně se všem snažím vysvětlit situaci v Mí, proč jsme ji řešili takto, i to, co by nás čekalo, kdyby se objevil další případ a co by to znamenalo pro odjezd/neodjezd na Vesmír. Pár „želízek v ohni“ (dětí, které šly na test) máme.

Když po těláku na břehu Vltavy zamíříme na prohlídku dalších potenciálních učicích prostor na Smíchově, zapírá mi sms – jeden z Omíků, kteří měli včera společně program ve škole je skutečně covid pozitivní...

S Markem se pak dlouze procházíme večerním Smíchovem kolem míst, kde jsem před třiceti lety

začínal učit (právě Marka a Štěpána, kteří byli tehdy v sedmičce). Máme výjezd zrušit? Přesunout? Ale co když už pak nikam neodjedeme? A jak zítra s Omí? Co nám řekne hygiena? A co když se ještě objeví další případy? Pojedeme zase domů?

Musíme získat čas, proto na pátek necháváme Omíky na distanční výuce a řešíme situaci s hygienou. Naštěstí alespoň část třídy Omí může odjet (a s ostatními řešíme, že jakmile jim karanténa skončí, mohou přijet za námi). A protože PCR test v Ný je negativní, je to nakonec lepší, než jsme si vůbec dokázali představit... Přesto píšu žertem kolegyni, jestli nechtějí na češtině probírat biblickou knihu Job...V pátek v poledne jsou všechny testy negativní, žádná další zpráva nepřichází (je to ten třetí zázrak?). Přichází mi pár povzbuzujících a děkovaných sms od některých rodičů a je to jako pohlázení.

V sobotu před odjezdem se pro jistotu rozhodujeme testovat i očkované, kteří byli v kontaktu. Vše je ok. Ranní mlhy se rozpouštějí a my se scházíme před Hlavákem, kromě Úvodáku je to první „normální“ výjezd po téměř dvou letech.

Vlak odjíždí na čas, za námi ubíhá Praha a my míříme na východ, a pak na sever vstříc dalším výzvám a dobrodružstvím. Jedeme dál! ■

**Om, šanti, šanti, šanti!
Mír, mír, mír všemu bytí!**

Vzpomínáme na tebe, Štěpánko.

